Пізнаємо природу

Сьогодні 22.04.2024 **Υροκ №60**

Дата: 24.04.2024

Клас: 6-Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 60

Вчитель: Капуста В.М.

Як організми пристосовуються до періодичних змін середовища. Повторення. Організм як середовище.

Мета уроку:

- розглянути процес пристосування організмів до періодичних змін у середовищі;
- з'ясувати механізми та стратегії пристосування, що використовують організми, зрозуміти важливість пристосування для виживання видів та збереження біорізноманіття;
- пояснити поняття "пристосування" та розглянути його різні типи: фізіологічне, поведінкове, морфологічне;
- аналізувати приклади пристосування різних організмів до змін середовища;
- допомогти учням зрозуміти, як організми виробляють різні стратегії для пристосування до змін у середовищі, а також виявити важливість цього процесу для їх виживання та біорізноманіття.

Організація класу. Вправа «Веселка»

Я хочу зробити...

Я хочу, щоби вдалося...

Я налаштований...

Я готовий до...

Я буду намагатися...

Я мрію...

Мені потрібно...

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

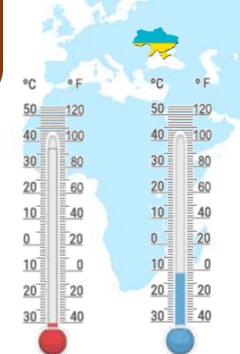

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Перевірка домашнього завдання

1. Які рослини живуть серед людей? 2. Які тварини живуть серед людей? Наведи приклади синантропних рослин і тварин.

Слово вчителя

Періодичні зміни середовища зумовлюють періодичні зміни явищ у живій природі, що називаються біологічними ритмами. За тривалістю періоду ритмічних змін довкілля розрізняють добові, місячні, сезонні та багаторічні біоритми. Виникли біоритми як пристосування до природних явищ, які повторюються

Запам'ятай

Біологічні ритми, або біоритми, — це регулярні зміни біологічних процесів, що збігаються з періодичними змінами в природі.

Астрономічні явища

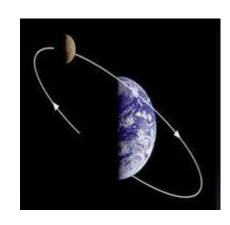
рухи Землі навколо Сонця

обертання Землі навколо своєї осі

переміщення Місяця відносно Землі

Підручник. Сторінка 226

Такі зміни є періодичними, тобто повторюються через певні проміжки часу

Біологічні ритми

Відліт птахів у теплі краї

восени відбувається листопад

людина після періоду бадьорості поринає в сон

Запам'ятай

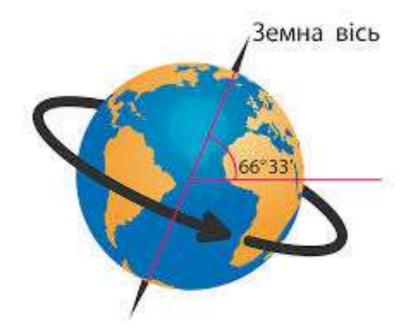

Біологічний годинник — так називають здатність людей, тварин і рослин відчувати час. Ранковий крик півня може цілком замінити дзвінок будильника. Як гадаєш, на що реагує тварина?

Добові біоритми

Виникають унаслідок обертання Землі навколо своєї осі й характеризуються періодом близько 24 годин.

Гімнастика для очей

6

Підсумуймо

«Життя денних тварин залежить від впливу сонця і тепла, хоча нічні тварини також добре пристосувалися до життя вночі. Нічні тварини мають чудовий слух, нюх та зір».

Перегляд відео «Нічні тварини»

https://www.youtube.com/watch?v=yEZQik99eE0

Дай відповідь на запитання

Які дрібні хижаки, представлені у відео, ведуть нічний спосіб життя та гарно плавають?

Який нічний хижак схожий на невеликого леопарда?

Яка тварина має цікаве забарвлення хутра, що нагадує жилет?

Запам'ятай

У людини в різний час доби відрізняється температура тіла, кровообіг і навіть пам'ять.

Місячні біоритми

Зумовлені впливом Місяця. Упродовж місячної доби (24 години 50 хвилин) відбувається два припливи і два відпливи, що спонукає організми пристосовуватися до таких змін.

Під час припливу деякі риби відкладають ікру

_{Підручник}. Сторінка

Під час відпливу закривають свої черепашки молюски, ховаються в ґрунт морські черви

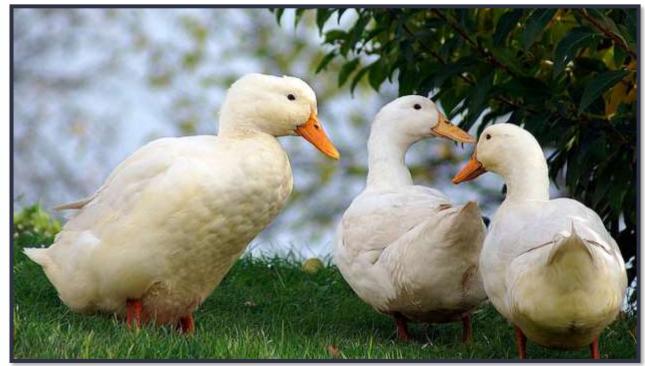

Пов'язані з обертанням Землі навколо Сонця і мають період приблизно рік.

Прикладами сезонних ритмів у тварин є линяння качок чи білок

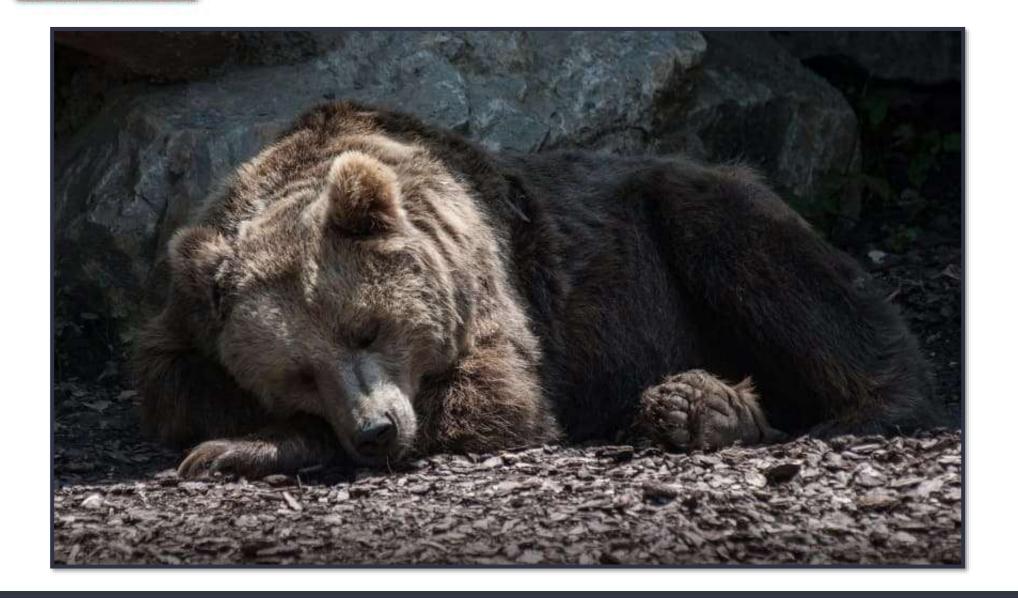

Масові переміщення оленів

Зимова сплячка ведмедів

Цвітіння квіткових рослин

Підручник. **Сторінка**

227

Фізкультхвилинка

Зимовий спокій дерев

Накопичення поживних речовин у бульбах картоплі

Пов'язані з багаторічними циклами сонячної активності та змінами клімату.

Різке збільшення чисельності мишей повторюється кожні 3–4 роки

_{Підручник.} Сторінка

227

Період коливань чисельності перелітної сарани — кожні 11 років

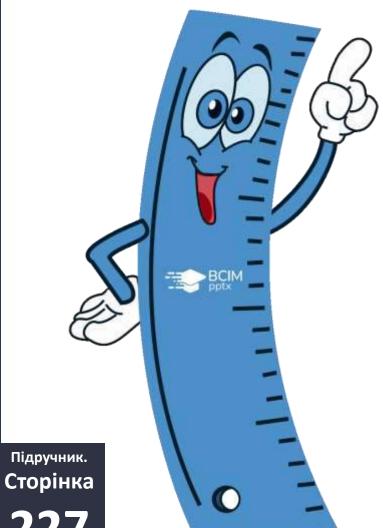
Поміркуй

Щороку з початком дощів (жовтень—листопад) на острові Різдва сотні мільйонів червоних крабів рухаються з лісу до узбережжя для розмноження, покриваючи свій шлях червоним килимом. Про які біоритми йдеться?

Цікавинка

Ботаніки й садівники добре знають, що в кожній місцевості деякі квіти щоденно відкриваються й закриваються в один і той самий час. У 1735 році шведський ботанік Карл Лінней запропонував використати це явище для створення квіткового годинника. Але спершу Лінней ретельно спостерігав за рослинами й записував, о котрій годині розкриваються чи закриваються їхні квіти. Він склав список із 50 рослин, які підказували годину дня. Потім ботанік зібрав ці рослини й висадив у себе в саду на спеціальну клумбу, розташувавши їх так, щоб можна було визначити час. Годинник працював навіть у холодні та похмурі дні!

ВСІМ ррtx 22.04.2024

Біологічні ритми, зумовлені періодичними змінами середовища, мають пристосувальне значення. Завдяки біоритмам відбувається узгодження біологічних процесів із найбільш сприятливими чи несприятливими змінами довкілля.

Рослини-годинники

Розглянь квіткові годинники

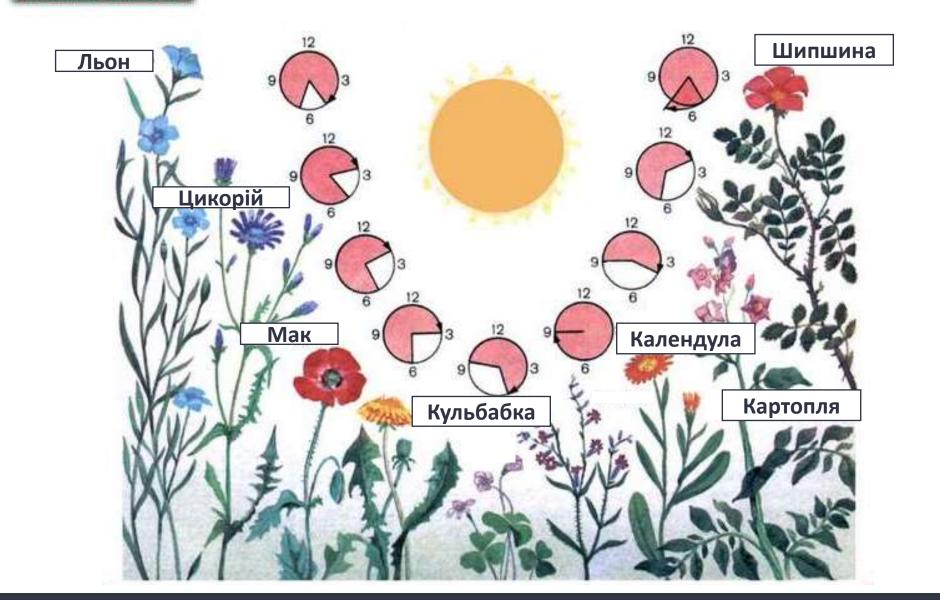

Уже понад 250 років, як учені навчилися складати квіткові годинники. Для цього вони використовували рослини, що в один і той самий час розкривають і закривають свої пелюстки.

Розгляньте та обговоріть схему

Що таке біологічні ритми?

Домашнє завдання

Підручник § 50, ст. 226-229, опрацювати; скласти конспект; завдання 5 ст. 229 (письмово.).

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта <u>valentinakapusta55@gmail.com</u>

Рефлексія. Вправа «Емоційна ромашка». Дай відповіді цеглинками LEGO

